

**gemeente
vaals**

RAADSVOORSTEL

Datum:	26 mei 2026	Naam:	S. Amorij
Datum vergadering:	26 mei 2026	Portefeuillehouder:	E.C.J. Jaegers
Agendapuntnr.:	18		
Behandeld door:	Maatschappij		
Zaak:			
Documentnummer	26.0009595		

Openbaar

Onderwerp:

GR GGD ZL Begroting 2027 en begrotingswijziging 2026

Voorstel

1. Een positief gevoel uit te spreken over de begroting 2027 en de begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Zuid Limburg
2. Het financiële effect van begrotingswijziging 2026 1 van GGD ZL door te voeren in de begroting 2026 van de gemeente Vaals met een negatieve bijstelling € 13.809.
3. Het financiële effect van deze begroting 2027 van GGD ZL inclusief meerjarenraming door te voeren in de begroting van de gemeente Vaals van € 47.526 jaarlijks met ingang van de begroting 2027
4. In te stemmen met de schriftelijke zienswijze inzake de begroting 2027 en de begrotingswijziging 2026 van de GR GGD Zuid Limburg conform bijgevoegde brief.

Inleiding

De GGD Zuid Limburg is een gemeenschappelijke regeling, waaraan alle Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Gemeenten hebben de taak om de lokale publieke belangen op het gebied van publieke gezondheid te behartigen. Gemeenten bepalen het gezondheidsbeleid en voeren hierop regie. De GGD adviseert gemeenten, levert data en kennis, verbindt partijen en is aanjager van processen die moeten leiden tot een betere gezondheid van de Zuid-Limburgers. Ook zorgt de GGD voor de uitvoering van de wettelijke taken uit de Wet publieke gezondheid en aanvullende taken die door de gemeenten aan de GGD zijn opgedragen.

Het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid Limburg stelt op 8 juli 2026 de begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 vast. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen worden deze stukken vooraf voor zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden.

Jaaroverzicht 2025

De jaarstukken zijn formeel vastgesteld in de AB vergadering van 15 april 2026. Over het jaarverslag wordt geen zienswijze gevraagd. Het jaarverslag van 2025 wordt ter informatie wel meegestuurd.

GR GGD:

De GR GGD heeft drie programma's waarvoor een jaarrekening en begroting wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

1. Programma GGD:

- Infectieziektebestrijding;
- Seksuele Gezondheid;
- Hygiëne en Inspectie;
- Gezonde leefomgeving: medische milieukunde
- Publieke Gezondheid;
- Forensische Geneeskunde.

2. Programma JGZ:

- Jeugdgezondheidszorg
- Rijksvaccinatieprogramma

De primaire doelstelling van de JGZ is werken aan een gezonde generatie. Dit doet de JGZ door in alle gemeenten van Zuid-Limburg preventieve en vroeg signalerende zorg voor alle kinderen vanaf zwangerschap tot 18 jaar te leveren. Voor bepaalde doelgroepen levert de JGZ ook specifieke interventies die de gezondheid van kind en gezin helpen bevorderen.

3. Programma Veilig Thuis:

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) en biedt advies en ondersteuning aan iedereen die hiermee te maken heeft; burgers én professionals.

Alle taken staan beschreven in het dienstverleningspakket en hebben een wettelijke grondslag in respectievelijk de Wet publieke gezondheid, de Wet ambulancezorg en de Wet maatschappelijke ondersteuning. In de begroting wordt per programma en onderdeel het financieel effect toegelicht.

Beoogd effect

De raad wordt in staat gesteld:

- zich een oordeel te vormen over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen binnen de GGD Zuid Limburg;
- gebruik te maken van het zienswijzerecht op de begrotingswijziging 2026 en begroting 2027;
- de financiële consequenties te verwerken in de gemeentelijke begroting;
- tijdig duidelijkheid te geven richting het Algemeen Bestuur van de GGD.

Argumenten

1. Argumenten behorende bij voorstel 1

1.1. Jaaroverzicht 2025

Het jaaroverzicht 2025 sluit met een positief resultaat van € 2.165.000,-. Binnen de GGD komt het positieve resultaat door incidentele meevallers waaronder de rijksmiddelen voor de COVID-19-najaarscampagne en binnen het programma JGZ was er sprake van lagere overheadkosten, hogere projectopbrengsten en lagere automatiseringskosten.

Het Dagelijks Bestuur stelt voor dit resultaat grotendeels te bestemmen voor concrete risico's en noodzakelijke ontwikkelingen en het resterende deel te retourneren aan de gemeenten.

Resultaatbestemming:

- Bestemmingsreserve COVID-19 najaarscampagne 2025
Een bedrag van € 660.057 te storten in een bestemmingsreserve ten behoeve van de COVID-19 najaarscampagne 2025. Dit betreft rijksmiddelen die zijn ontvangen voor de uitvoering van deze campagne. Omdat er op dit moment onzekerheid bestaat over de definitieve beschikking van het Ministerie van VWS en de afrekening van deze middelen, is het wenselijk dit bedrag te reserveren totdat hierover duidelijkheid bestaat. Hiermee wordt voorkomen dat middelen moeten worden teruggevorderd nadat zij al zijn uitgegeven.
- Bestemmingsreserve Forensische Geneeskunde MAZ
Daarnaast wordt voorgesteld om € 125.000 te storten in een bestemmingsreserve voor de forensische geneeskunde in verband met het beëindigen van de Medische Arrestantenzorg (MAZ) per 1 oktober 2026 voor Zuid-Limburg. Door het wegvallen van deze taak ontstaan in 2026 naar verwachting incidentele financiële tekorten. Met deze bestemmingsreserve kan dit tijdelijke tekort worden opgevangen.
- Bestemmingsreserves Jeugdgezondheidszorg
Voor de verdere ontwikkeling van de jeugdgezondheidszorg stelt het Dagelijks Bestuur voor twee afzonderlijke bestemmingsreserves te vormen:
 - een bestemmingsreserve Digitaal Cliëntdossier van € 500.000, bedoeld voor de invoering van een veilig en toekomstbestendig digitaal cliëntdossier binnen de JGZ;
 - een bestemmingsreserve Risicotaxatie JGZ van € 400.000, bedoeld voor de ontwikkeling en invoering van een uniforme methode voor risicotaxatie. Deze methode ondersteunt professionals bij het beter bepalen welke kinderen en gezinnen extra ondersteuning nodig hebben.

Resterend resultaat:

Na het vormen van deze bestemmingsreserves resteert een bedrag van € 479.784. Dit bedrag wordt teruggegeven aan de deelnemende gemeenten, overeenkomstig de geldende verdeelsleutel van de GGD Zuid-Limburg. Dit betreft een bedrag van € 8.000 voor de gemeente Vaals.

De accountant heeft op 11 maart 2026 een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

1.2. Positief gevoelen uiten ten aanzien van de begroting 2027

De begroting 2027 is opgesteld conform de vastgestelde kadernota en het meerjarenbeleidsplan van de GGD. De begroting sluit aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen. De belangrijkste onderdelen van de begroting 2027 zijn:

- voortzetting en voltooiing van de structurele versterking van Veilig Thuis (in totaal 14 FTE);
- uitvoering van landelijke wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma, waarvoor aanvullende middelen beschikbaar zijn gesteld via de septembercirculaire 2025;

- onzekerheden rond de toekomst van de forensische geneeskunde, onder andere als gevolg van het wegvallen van de Medische Arrestantenzorg (MAZ) en de samenhangende druk op de 24/7-beschikbaarheid van de artsen en verpleegkundigen. Daarnaast wordt landelijk gewerkt aan een toekomstbestendig stelsel met mogelijk landelijke regie vanaf 2027/2028.

Deze elementen zijn noodzakelijk om de wettelijke taken van de GGD ook in 2027 op een verantwoorde wijze te blijven uitvoeren en voortbouwen op reeds vastgesteld beleid.

1.3. Positief gevoelen uiten ten aanzien van de begrotingswijziging 2026

De begrotingswijziging 2026 betreft de technische begrotingswijziging en de structurele uitbreiding van de formatie bij Veilig Thuis (7 FTE in 2026). Deze uitbreiding is noodzakelijk vanwege:

- een sterk gestegen aantal meldingen;
- toenemende complexiteit van casuïstiek;
- het ontstaan van wachtlijsten met risico's voor veiligheid.

De aanpak is eerder besproken binnen het Algemeen Bestuur en uw raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Deze is in de bijlage toegevoegd. Hoewel de voorgestelde uitbreiding leidt tot structureel hogere lasten, wordt deze maatregel als onontkoombaar beschouwd om te blijven voldoen aan de wettelijke taak van Veilig Thuis en om onaanvaardbare risico's voor de veiligheid te voorkomen. Gezien de aard van de problematiek, is deze afweging verantwoord en noodzakelijk.

Kanttekeningen

1. Financiële druk bij Veilig Thuis

Door een structurele stijging van het aantal meldingen en de toenemende complexiteit van de casuïstiek is uitbreiding van de formatie nodig. Dit zorgt voor financiële druk en leidt tot blijvend hogere lasten voor de deelnemende gemeenten. Om op tijd te kunnen bijsturen en maatregelen te nemen, is afgesproken dat het Algemeen Bestuur de ontwikkelingen blijft volgen en hierover regelmatig rapporteert.

2. Onzekerheid rondom forensische geneeskunde

Door het wegvallen van de Medische Arrestantenzorg en de voorgenomen herinrichting van het stelsel per 2027/2028 bestaat er landelijke onzekerheid over de toekomst van de forensische geneeskunde.

De impact hiervan is nog niet duidelijk. Omdat dit op landelijk niveau bepaald wordt, is sturing hierop niet mogelijk. De GGD is actief betrokken bij de landelijke trajecten en zal tijdig de wijzigingen signaleren.

Financiën

De begrotingswijziging 2026 en de begroting 2027 leiden tot een hogere gemeentelijke bijdrage als gevolg van indexering en de structurele formatie-uitbreiding bij Veilig Thuis. Deze kosten worden verdeeld over de 16 deelnemende gemeenten.

Totale structurele uitbreiding Veilig Thuis:

- € 1,4 miljoen structureel
 - € 0,7 miljoen vanaf 2026 (voor Vaals € 13.809,-)
 - € 1,4 miljoen vanaf 2027

Deze kosten sluiten aan bij eerder geschetste scenario's en zijn opgenomen in de meerjarenraming.

Daarnaast zijn in de begroting 2027 middelen opgenomen voor de uitvoering van wijzigingen in het Rijksvaccinatieprogramma. Deze extra kosten worden gedekt door middelen die via de septembercirculaire 2025 aan de gemeenten zijn toegekend en leiden daarmee niet tot extra financiële druk.

Eventuele financiële gevolgen rondom de forensische geneeskunde zijn op dit moment nog niet volledig te kwantificeren en zullen naar verwachting op een later moment nader worden uitgewerkt.

	2026-1 [1]	2027	2028	2029	2030
Begroting Vaals	€ 684.625	€ 684.625	€ 684.625	€ 684.625	[2]
Bijdrage op basis van voorliggende begroting GR	€ 698.434	€ 732.151	€ 732.151	€ 732.151	€ 732.151
Bijstelling Begroting	€ -/-13.809	€ -/-47.526	€ -/-47.526	€ -/-47.526	

[1]: In deze tabel is ook de eerste begrotingswijziging (2026-1) van het lopende boekjaar meegenomen.

[2]: De meerjarenbegroting van de gemeente Vaals betreft de periode 2026-2029. In de volgende meerjarenbegroting worden ook voor het jaar 2030 bedragen opgenomen.

Begrotingsbijstellingen

a). Voor 2026 is de gevraagde bijdrage hoger dan het begrote bedrag. De bijstelling van de begroting in in kolom 2026 [1] betreft een negatieve bijstelling van € 13.809 in 2026 die betrekking heeft op Veilig Thuis.

b). Ook voor 2027 tot en met 2029 is de gevraagde bijdrage hoger dan het begrote bedrag en leidt tot een negatieve bijstelling van jaarlijks € 47.526. Het aandeel van Veilig Thuis een is daarin € 30.162 en daarnaast een effect van € 17.364 voor de indexaties (GGD en JGZ) samen.

Communicatie

Na behandeling in de commissie- en raadsvergadering van 26 mei 2026 wordt GGD Zuid-Limburg middels het toezenden van het raadsbesluit en de zienswijze geïnformeerd. Via griffie Vaals zal het Dagelijks Bestuur van de GR GGD geïnformeerd worden.

Uitvoering

Op 8 juli 2026 vindt in het Algemeen Bestuur van de GGD-Zuid Limburg de behandeling van de ingekomen zienswijzen plaats en zal er besluitvorming zijn over de begroting 2027 en begrotingswijziging 2026.

De zienswijze ten aanzien van de begroting 2026 kunnen tot 1 juni 2026 aangeleverd worden aan het Dagelijks Bestuur van de GR GGD.

Bijlagen

- 26.0009563 - Aanbiedingsbrief Begroting 2027, begrotingswijziging 2026 en Jaaroverzicht 2025
- 26.0009572 - GR GGD Begroting 2027
- 26.0009566 - GR GGD Begrotingswijziging 2026
- 26.0009564 - GR GGD Jaaroverzicht 2025
- 26.0009573 - Factsheet Veilig Thuis
- 26.0009576 - RiB Update Veilig Thuis van 06-01-2026
- 26.0009596 - Raadsbesluit
- 26.0009598 - Conceptbrief zienswijze